NGÀY THỨ BẢY 30 AOUT 1924

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

N° 2573

BÁO

	Giá tiền báo gửi đi các nước thuộc địa Pháp	Người ngoại quốc	Giá tiền báo gửi đi các nước	Mỗi số 5 xu	Mỗi số 10 xu	Kỷ niệm
Một năm	6 $ 00	6 $ 00	6 $ 30	6 $ 30	6 $ 00	12 $ 00
Các công-sở	»	8 . 00	8 . 00	8 . 00	9 . 00	»
Sáu tháng	3 . 00	3 . 50	3 . 20	3 . 20	3 . 30	6 . 00
Ba tháng	1 . 50	1 . 75	1 . 60	1 . 60	1 . 65	3 . 00
Một tháng	0 . 50	0 . 60	0 . 55	0 . 55	0 . 60	1 . 00

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61 63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : P. BUI-CHU
Directeur : NGUYỄN VĂN-VINH
Rédacteur en chef : PHẠM HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V LUẬN

Adresse télégraphique
TRUNG BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 150

ANNONCES
Décomptées à raison de 3 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m 065 de large.
Une seule insertion. . . . 0 $ 30 le c/m
Par contrat annuel
Par centimètre et par insertion. . . . . 0 $ 18 le c/m
Réclame dans la 1re page. . . . 2 $ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1 $ 50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

Hội-đảng của người mình

Cứ xét một cái mặt ngoài thì ta cũng có thể nói khoác được một câu với thiên-hạ rằng: nước ta cũng có nhiều hội-đảng, chẳng những có nhiều mà lại phát đạt mau, tiến-hành chóng nữa. Kể ra thì cái chủ-nghĩa hợp-quần mới phát khởi ra ở xứ ta vào khoảng vài chục năm nay, cái « một » đoàn thể lưu hành đến đất này cũng còn mới-mẻ lắm; trước kia mà người mình có kết hợp với nhau như hội văn-thánh, hội đồng-môn, hội đồng châu, hội đồng nghiệp, hội hiếu hỉ, v. v. là hoặc vì tôn-giáo ước-thúc nhau, hoặc vì tình nghị liên lạc nhau, chứ không rõ ra cái tính chất đoàn thể, chưa hẳn là cái hình-thức đoàn thể như hội đảng các nước bên Âu Mỹ bây giờ: cái tiếng hội đảng tân thức này (nghĩa là hội-đảng theo kiểu mới ở các nước bên Âu Mỹ, có chương trình, có hội đồng trị sự, có đại hội-đồng thường niên, có bỏ vé quyết nghị khai hội diễn thuyết, hội đồng có biên-bản, hoặc lại có cả tập kỷ-yếu công việc hội nữa, nói tóm lại là đặp theo kiểu mẫu y như các hội đảng của người Âu Mỹ) cũng cùng với những tiếng: văn minh, cải-lương, tự do, bình-đẳng cùng là cái danh-từ mới truyền-bá vào xứ mình chưa được bao lâu, mà trong có vài chục năm trời, nào dân-hội, nào thương-hội nổi lên rầm rầm, hội này mới thành lập, hội khác đã xướng khởi, hội kia đương lồ-chức, hội nọ đã hô hào, có người hăm-hở « nhiệt-thành » quá đến nỗi tranh quản-lý hội mà phải dùng đến quả đấm dao găm, lo trị-sự hội mà phải dùng đến cơm tây rượu bát, thậm chí có kẻ đánh nhau một cái tôn-chỉ lập hội mà đến nói xấu nhau, khích bác nhau, xuýt kiện nhau nữa; chẳng biết ở bên các nước Âu Mỹ là những nơi hội-đảng phát-đạt có tiếng, có những người nhiệt-thành với hội quá như thế không? Chứ thiết tưởng hội-đảng của người mình tiến hành như thế cũng đã là mạnh thực!

Song, có một điều lạ là hội-đảng của người mình tiến-hành mạnh như thế, những người xướng lập hội, quản-lý hội nhiệt-thành gớm như thế, mà, như bài trước đã nói, hội-đảng của người mình không mấy cái quán-triệt được cái mục-đích, theo đuổi được cái phương-châm cho đến nơi đến chốn, không mấy cái chủ trì được vững vàng, khoáng-trương được to tát, có được cái kết quả viên mãn như lời cổ-động lúc ban đầu. Tục-ngữ ta có câu: đầu voi đuôi chuột; mà thật rõ hết cái hình-trạng các hội-đảng ta; mà chẳng những đầu voi đuôi chuột, lại đến hữu thủy vô chung, đầu voi mà đuôi đến không cả chuột nữa; ta chẳng đã từng thấy có cái hội ban đầu thì tôi tôi bác bác, đồng tâm hiệp lực, ra tay gánh vác một phần ích chung, mà kết cục đến quân-phân bất tế, nảy tao-chi-tơ, chửi nhau đánh nhau về hội dấy ư? Ta lại chẳng từng thấy có cái hội ban đầu thì khua chuông gõ mõ, nào quyền lợi bênh vực cho nhau, nào hoạn nạn cứu giúp cho nhau, mà kết cục chẳng ai thương ai, chẳng ai nhìn ai, ghen ghét nhau, thù oán nhau dấy ư? Ấy là chưa kể có cái hội vừa tuyên cáo thành lập xong, tiệc mừng chưa rào cốc, mà vốn hội đã hết sạch, quĩ hội đã rỗng không, bao nhiêu những chương-trình, những biên-bản, những lời báo-cáo, những giấy cổ phần toàn là cái lợi-khí gạt người lấy của, mà mấy anh deo cái mặt nạ công-ích, xưng danh sáng lập hội, quản-lý hội đã khoẳng được của những người hảo-tâm công ích thật mất một món tiền khá to; đến nỗi người ta cho hội đảng là một vật kiêng-kỵ gớm ghê, nghe nói hội mà thất kinh, mà phát phiền, mà chán ngắt, lạ thay!

Cứ như vậy thì người mình không nên có hội-đảng hay sao? Ở xã hội mình không ai nên nhiệt-thành công-ích nữa mà cứ khư khư cái thói hủ « thân ai người nấy lo » là tiện lợi hơn cả hay sao? Cái chủ-nghĩa hợp-quần là cái then chốt nước thịnh dân giàu ở bên Âu Mỹ không thích hợp với xã-hội mình mà ta chẳng nên bắt-chước hay sao? Không có lẽ thế, theo các lẽ đã giải trên kia, hội đảng cần kíp cho người ta là thế nào? Cái chủ nghĩa hợp quần ở các nước bên Âu Mỹ đã có thành-hiệu rõ rệt là nhường nào! Thử nghĩ nước ta bây giờ, nông nghiệp, công nghệ thương-mại cho đến trăm công nghìn việc khác, cái gì cũng chỉ vì người hiếm của kiếm mà không kinh-doanh chấn-chỉnh được một chút nào, lại còn biết bao nhiêu là cái công lợi trong nước cần phải hưng, cái công hại trong nước cần phải trừ mà độc lực ai làm cho nổi; nay hỏi những đất rừng đất bỏ còn biết cơ-man vạn-mớ nào là đồng điền mầu mỡ, đồi bãi tốt tươi, sao không khai phá? nói không có hội nông; mỏ than, mỏ sắt, mỏ kẽm, mỏ đồng, vật sản trong xứ có thể làm nguyên-liệu chế tạo được biết là bao nhiêu, mà sao đồ dùng phải mua của nước ngoài mười phần đến bảy, tám? nói không có hội công; hằng năm nhập-hóa xuất cảng nhập cảng kể hàng mấy trăm triệu đồng mà sao cái lợi-quyền giao-dịch cầm ở tay người ngoài hết? nói không có hội thương; học chẳng có hội học mà trí-thức chưa thấy mở mang, văn chẳng có hội văn mà quốc-văn chưa thật thành-lập; hội giáo-dục không có mà phong-hóa suy-đồi càng ngày càng tệ; hội cứu-trợ không có mà bần dân thất nghiệp càng ngày càng nhiều; nếu được có hội-đảng như ở nước người ta, thì góp gió thành bão, góp cây thành rừng, ta đủ của kém người hèn, cũng có thể gây dựng được những sự-nghiệp công cộng dần dần mà cái công lợi trong nước không phải không hưng được ít nhiều, cái công hại trong nước không phải không trừ được một hai vậy.

Ấy hội-đảng cần kíp cho người mình như thế, mà hội-đảng của người mình thì lại có nhiều tệ hại như thế! Ta phải tìm xem cái căn-nguyên tệ hại ấy tự đâu, trừ được bệnh căn thì mới mong bệnh khỏi. Bài sau xin xét đến cái căn-nguyên tệ hại của hội-đảng mình.

UYÊN-TOÀN

Âu-châu điện-tín

HAVAS

Paris, ngày 28 và 29 Août 1924

Nước Pháp với hội Vạn-quốc

Hội-đồng các quan thượng-thư của ông Léon Bourgeois, ông Briand và ông Paul Boncour đại-biểu nước Pháp đến dự đại hội-đồng của hội Vạn-quốc.

Quan Khâm sứ Pasquier

Tin Marseille. — Quan Khâm sứ Trung kỳ Pasquier đáp tàu *Chantilly* đi Huế.

Nước Đức với giao ước Londres

Tin Berlin. — Nghị-viện nước Đức ưng chuẩn các luật về việc thi hành các giao ước Londres.

Nạn hỏa xa ở Lahore

Tin Lahore. — Về cái nạn hỏa-xa xảy ra ở Lahore (Ấn-độ) vừa rồi, chết 67 người, và bị thương 102 người.

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 29 Août 1924

Quan Herriot với hội Vạn-quốc

Ngày mai quan Herriot sẽ đi Lyon, ngài lưu lại đấy hai ngày, rồi ngài sẽ đi Genève.

Nước Đức với giao-ước Londres

Ngày hôm thứ năm, và sáng hôm thứ sáu nghị-viện Đức vẫn bàn các luật quan hệ về giao ước Londres. Đảng quốc-dân vẫn phản đối, nhưng chánh phủ dương điều-đình để hôm nay thì bỏ phiếu về các bản luật ấy.

Tại hội Vạn-quốc

Tòa trị-sự hội Vạn-quốc họp kỳ hội-đồng thứ nhất.

Các đường tàu đi Đông pháp

Phòng Thương-mại Bordeaux có tiếp được giấy xin cho các tàu về đường Đông-pháp it ra mỗi tháng cũng đỗ ở Bordeaux một lần, vậy phòng Thương-mại Bordeaux đình xin việc ấy với hãng *Messageries Maritimes* và hãng *Chargeurs Réunis*.

Một bộ xương về một nghìn rưỡi năm về trước

Ở Soluté tại Bourgone có tìm thấy một bộ xương về một nghìn rưỡi hoặc hai nghìn năm về trước.

Cavite, ngày 29 Août 1924

Vẽ trận bão ở Đại-tây dương vừa rồi

Tin New York. — Hai mươi bốn người đi tàu Arabic, là một chiếc tàu của White Star Line đi từ Hambourg đến New-York bị thương ngày thứ sáu mới rồi, trong khi tàu ấy gặp gió bão cách phía đông Nantucket 25 dặm. Những thuyền nhỏ để ở bên cạnh tàu để cứu hành khách đều bị bẻ gãy cả. Cửa lớn và cửa nhỏ ở các buồng hạng nhất bị thủng ra.

Dịch đau màng óc ở Nhật-bản

Tin Tokyo — Ở các tỉnh tây-bộ nước Nhật, có dịch đau màng óc. Trong mấy tuần lễ mới rồi chết tới 900 người.

Cuộc bay vòng thế-giới

Trên tàu Rechmond. — Thời tiết bất thường, nên các phi hành-gia Hoa-kỳ hoãn đến ngày mai mới khởi hành ở Ivigtut.

Việc các nhà buôn định nghiệp ở Quảng đông

Quảng-châu. — Các nhà buôn ở Quảng-đông nói rằng việc định nghiệp của họ thành công. Chánh-phủ thì nói rằng việc của họ thất-bại. Các điện tín ở Quảng-đông gởi đồng chạnh phá kiểm duyệt cẩn-thận. Nhiều nhà buôn gởi liền và hàng đến ký ở Thượng-hải và Hương-cảng rất nhiều.

CÁI TRÍ KÝ-ỨC CỦA CÁC BỰC ĐẾ VƯƠNG

Người ta kể chuyện rằng vua Napoléon ngày xưa rất cường ký, ngài trông thấy một tên lính theo việc quân với ngài tự bao nhiêu năm về trước mà ngài cũng nhớ không quên bao giờ.

Người ta lại nói vua nước Anh bây giờ cũng cường ký lắm. Mới đây nhân ngày hội các tàu thuyền cứu nạn, ngài tiếp những người có công lớn trong các việc cứu vớt, trông thấy một người lính thủy theo hầu ngài ba mươi sáu năm về trước, ngài liền nhớ mà hỏi chuyện ngay. Người ta nói ngài gặp ai một lần, mà cách mấy chục năm về sau mới lại trông thấy, ngài cũng nhớ cả tên người và chỗ gặp không quên.

Có người nói Hoàng-thái-tử nước Anh cũng cường ký lắm.

CHIỀU CAO VÀ SỨC NẶNG CỦA NGƯỜI TA CÓ QUAN HỆ THẾ NÀO?

Có người nói người ta khỏe mạnh thì cao được bao nhiêu centimètres phải cân được bấy nhiêu livres. Nếu thực thế, thì một người cao được 1 m. 65, phải cân được 165 livres, nghĩa là 82 kg. 500, như vậy thực nhiều quá.

Lại có người nói người ta khỏe mạnh, thì cao quá số một thước, bao nhiêu centimètres phải cân được bấy nhiêu kilos. Như vậy, người cao 1 m. 65, phải cân được 65 kilos mới là mạnh khỏe. Cái cách sau này có lẽ đúng hơn.

DUY TÂN VỚI THỦ-CỰU

Người ta kể chuyện một cô thiếu-nữ Ấn-độ tòng học ở Pháp mới đây đẹp duyên với một chàng thiếu-niên đồng bang tòng học ở Anh cũng mới về nước. Người chồng xem chừng cũng đã Tây học lắm rồi, nhưng nhất định bắt vợ phải bỏ quốc-phục, chứ không được theo lối âu-trang. Vì vậy vợ phải theo ý chồng mà ăn bận như bận quần thoa trong nước. Lấy chồng thì phải theo ý chồng, nhưng có không được bận âu-phục có vẫn lấy làm buồn bực, vì vậy ngày đêm nghĩ ngợi, sau có bị ốm. Người chồng thấy thế, bèn cho phép cô ấy mỗi tuần lễ bận âu-phục một lần, mà bận trong một giờ thôi, thì thấy cô lại khỏe mạnh, mà tươi cười hớn hở ngay. Từ đấy mỗi tuần lễ đến ngày được phép, cô ấy ăn bận âu-phục rất lịch sự như thể một cô con gái ở Paris vậy, đi đi lại lại hết một giờ thì bận quốc-phục như mọi ngày. Nghe đâu người chồng có hứa hễ khi nào bỏ áo âu tây rách rồi, lại sẽ gởi giấy đến Paris mua cho vợ mấy bộ khác.

Đó là dịch theo mấy câu báo ngoại quốc, đủ là câu chuyện thực hay là một câu hài đàm trưởng cũng đăng lên đây để hiến các nhà duy tân hay thủ cựu là xem chơi.

MỘT CÁCH TRỪ MUỖI

Những nơi nhiều muỗi quá, thì tất là phải dùng màn mới giữ cho khỏi muỗi đốt được. Song ngoài cách ấy cũng còn nhiều cách làm cho đỡ muỗi, như buổi sáng phải mở cửa rộng mà xua cho hết muỗi đi, và trong nhà nên có nhiều bình đựng nước có chất formol.

Ban đêm bên cạnh mình nên có một cái đĩa đựng dầu sả (à l'ronnelle) và bôi một vài giọt dầu ấy vào trán, muỗi ngửi thấy dầu sả tự nhiên phải tránh xa.

Đàn-bà cần phải vận động

Hiện nay việc vận-động rất là thịnh-hành, về bên nam-giới, không những là học-trò và quân lính mà cả các hạng người trong xã-hội, cũng đều lưu tâm giảng cứu đến. Còn bên nữ giới, thì ngoài học-trò ở các học đường ra, chưa thấy ai bàn đến, cái phần-vì vẫn còn nhỏ hẹp lắm. Có người nói rằng việc vận-động đua lập, về bên nữ-giới không tài nào phổ-thông; lời bàn ấy cũng không phải, xem như nam giới, lúc đầu cũng chỉ trong trường học và trong nhà binh, mà bây giờ đã lan rộng ra rồi, thế thì bên nữ giới chắc cũng có lúc lan khắp ra cả các hạng người, ở đâu ấy cũng có thể đoán trước được.

Đàn bà là chủ thể việc sản dục, mẹ có khỏe mạnh thì con cái mới được khỏe mạnh, lẽ ấy thì ai cũng biết; muốn cho có nhiều người mẹ khỏe mạnh, thì việc vận động, để làm cho tuần huyết lưu thông, gân cốt cứng mạnh, chẳng phải là một việc rất cần thiết cho cả bên nữ-giới mà ta nên lý hội ư?

Ở bên Âu Mỹ, nhiều người cho cái vẫn đề thể-dục của con gái, lại quan trọng hơn con giai, họ lại giảng lý rằng con gái phải luyện tập cho thân thể cứng mạnh, thì sau mới đảm đang được công việc gia-đình, mà khi sản dục cũng bớt được nhiều điều khó khăn đau đớn.

Trước khi giảng cứu đến việc vận-động của con gái, hãy nên kể qua cái lệ cách của con gái: con gái từ 12 đến 15 tuổi, đã bắt đầu có nguyệt kinh, từ 14, 15 tuổi đến 18, 19 tuổi, thì tinh dục phát sinh, từ đó về sau mới đến tuổi thành nhân, chừng độ 20 tuổi trở đi, thì thôi không lớn nữa.

Xét cho kỹ ra, khi tinh dục chưa phát sinh, thì sự vận-động, con gái cũng không khác gì con giai, nhưng đến lúc tinh dục đã phát sinh, thì cử động tự nhiên chậm chạp và lại ăn mặc theo cách người lớn, mà ít khi đi ra ngoài. Những người bẩm thụ khỏe mạnh, cũng vì thế mà gầy yếu đi, mà cái số người tật bệnh yếu trái lại một ngày một thêm ra.

Con gái thân thể phát đạt, đến khoảng 20 tuổi mới thôi, cho nên tuy đã thấy nguyệt kinh, đã có tinh dục, mà vẫn nên lưu ý luôn luôn đến việc vận động ở bên ngoài, cho mình mẩy nở nang phồng pháp, bớt sự yếu đau. Còn đến như thân thể và khí lực của con gái vẫn khác con giai, thì cái trình-độ vận-động cũng phải khác nhau, cái ấy không cần phải nói nữa.

Thể-thao và đua tranh. — Người ta nếu muốn thường được khỏe mạnh, thì phải biết giữ gìn cái sức mạnh của mình, muốn giữ gìn sức mạnh, thì không gì hay bằng phép thể thao. Hiện nay cách thức tập thể thao, thì không đâu hay bằng nước Thụy-điển, trong khoảng 50 năm nay, người Thụy-điển mình mẩy cao hơn trước nhiều, xem thế thì biết cái công hiệu thể-thao lớn biết chừng nào!

Phép thể thao tuy cũng làm cho người ta hượết mạnh in thông, cân cốt cứng mạnh, nhưng không khỏi có lúc đem lòng chán nản mà thành ra miễn cưỡng, lại nên nghĩ ra một cách vui thú, cho người ta sinh lòng ham thích, thì k' ông những là có ích cho cân cốt huyết mạc, mà lại làm cho tinh thần sướng phát, công hiệu lại càng to. Thể thao thì cứ theo qui tắc nhất định mà làm, còn đến đua tranh thì lại chỉ tại được thua, phải có sức quan sát, tính nhẫn nại, lòng dũng cảm, chí quả đoán, biết bao nhiêu đức tính tốt vì đó mà gây nên.

Thực phẩm nên chú ý. — Trong nhà bin mỗi người một bữa phải ăn lòng trắng trứng chừng 1 lạng 8 đồng cân, chất mỡ độ 2 đồng 6 phân và một ít chất muối nữa, tuy đó là nói về phần con giai, cũng nên lấy làm tiêu chuẩn. Có người nói rằng ăn nhiều thịt bò và các thứ rau đậu tây, thì thịt chắc mà gân cứng, nhưng con gái trong mình nhiều mỡ hơn con giai, thịt bò và rau đậu tây lại có chất béo, nếu con gái ăn nhiều những đồ ấy, thì trong mình mỡ nhiều quá, thành ra béo đầy mà cử động lại không được nhẹ nhàng.

Rồi đến nhai đồ ăn, cũng phải chú ý, để làm cho dễ sự tiêu hóa. Thực vật đều có chất bổ, mà nước hoạt của người ta lại là một thứ nước giúp sự tiêu hóa rất nay. nếu ăn mà nhai cho thật kỹ thì đồ ăn đã nghiền nhỏ, mà thấm nước hoạt lại được nhiều, thì tiêu hóa lại càng mau mà càng dễ. Thầy thuốc các nước thấy ai ăn ít mà thần thể gầy còm, thường khuyên nhai đồ ăn cho kỹ, bảo rằng đó cũng là một phép làm cho tiêu dễ mà dẫn dẫn thêm được sức mạnh cho người. Con gái cử động, thường ít hơn con giai, sự tiêu hóa thường không được khoái hoạt, mà ăn uống không được nhiều, thành ra khí lực không được mạnh, cho nên sự nhai đồ ăn, không nên cho là việc tầm-thường mà cẩn thả.

Con gái đương buổi vận động đua tranh, nên thường thường ăn đồ ngọt, vì đường có chất bổ, khiến cho người ta chịu được khó nhọc lâu; lại nước tương cũng nên dùng nhiều, vì con gái đương lúc trẻ tuổi, trong xương vẫn nhiều chất keo, nếu ăn được nước tương, thì xương lại càng chắc, khi vận động không may trượt ngã mà sai xương bay là gẫy xương, thì chữa khỏi cũng mau và cũng dễ.

Nghề đua tranh của con gái nên thế nào. — Cách đua tranh vận động làm thế nào cho thích-hợp với con gái? mỗi người bàn một khác, chưa biết lấy đâu làm chuẩn-đích; nhưng tôi tiết nghĩ rằng con gái vì với con giai, thể cách có nhiều cái kém, cho nên sự đua thi cũng không thể ngang với con giai được. Con gái gân đã yếu, trong mình chất mỡ lại nhiều, chân đã ngắn, gân thịt ở đùi cũng yếu, cho nên chạy đua và nhảy thì tất là phải kém; cánh tay ngắn mà gân thịt ở ngực cũng hèn yếu, cho nên những sự thi ném tất cũng không tiện. Đã đành rằng thế, nhưng nếu biết thu xếp cho khéo, cho những sự đua thi thích hợp với trình-độ con gái thì cũng hiệu cũng không xa kém con giai mấy.

Sự đua thi ở đười nước của con gái như là thi bơi thuyền, thi bơi, thi lội, cũng đã có nơi có; nhưng sự đua thi của con gái ở trên cạn, mà đã có hồ phổ-thông khắp cả các nước, thì đại khái có ba: một là thi chạy, hai là thi nhảy, ba là thi ném.

Con gái thi chạy, thì quãng đường dài ngắn phải nên liệu cho vừa sức, đại khái từ 200 thước tây đến 400 thước tây, dài lắm đến 500 thước là cùng.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Sự thi nhảy của con gái, thì các cách thi của hội thể-dục đồng-chí ở Nhật-bản đã chọn dùng trống cũng đã khéo : hội ấy chỉ dùng cách nhảy xa và nhảy cao, còn đến cách nhảy sấy nhảy sào, thì cho là nguy hiểm chớ con gái mà không dám dùng.

Còn đến thi ném, tài nặc nếm quả cầu, hoặc ném hòn đạn, nhưng đạn thì chỉ nên nặng từ 5 hoàng đến 8 hoàng là vừa phải.

Con gái mạnh hay yếu, lợi hại cho xã-hội, lại có phần mật-thiết hơn con giai, vì tốt nói mình giống, nhờ về sức mạnh lại nhiều, tính con gái lại thích mềm yếu, ưa trầm lĩnh, nếu chỉ chuyên dùng một cách thể thao, thì chưa đủ chắn khích tinh-thần mà bồi dưỡng khí lực cho con gái. Vậy nên sự vận động và đua tranh của con gái, cũng là một việc rất cần thiết ở trong xã-hội tự bấy giờ, người có lòng nghĩ đến giống nòi, tưởng cũng nên gần cứu đến mà tìm cách thực-hành.

X. dịch thuật

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 29 độ
15 giờ 31 độ

Lịch ngày mai

Dương-lịch

Chủ-nhật, 31 Août 1924
12e D. ap. Pentecôte

Âm-lịch

Mồng 2 tháng tám năm Giáp tí
Ngày Nhâm ngọ
Hành Mộc, Sao Tỉnh, Trực Khai.
Kị : Quyết-thủy, Châm-cứu
Nên : Tế-tự, ký-phúc, Cầu tự Thượng lộ, Hội hữu, nhập-học, Xuất-hành, Tu-tạo, Khởi-tạo, Nạp-thải, Giá thú.

Ngày kia :

Dương-lịch

Thứ hai, 1er Septembre 1924
2 taillet

Âm-lịch

Mồng 3 tháng tám năm Giáp-tí
Ngày Qui-mùi
Hành Mộc, Sao Thương, Trực Bế
Kị : Tế-tự, Phục-dược.
Nghỉ : Tế tự

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ.		10 $ 45
— nhì	—	10 00
— ba.		9 50
Thóc.		6 10
Hến ngô.	—	6 00

Giá bạc. Kể từ ngày 30 Août 1924, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 0 f. 88.

Tin đường sá. — Đường sá các tỉnh vì mấy trận mưa vừa rồi mà hư hỏng nhiều lắm cứ xem tin ở các nơi gửi về sau này thì rõ vậy

Thái-nguyên, ngày 29 août. — Vì nước Sông-cầu lên đó, cho nên việc vận-tải đường Đông-anh Bắc-kạn bị mắc nghẽn ở phía trên Thái-nguyên từ Đồn-đu đến Chợ-mới, là kilomètre 102 đến 113.

Phủ-lạng-thương, ngày 29 août. Nước lên lần thứ ba này lại dữ hơn hai lần trước, vì vậy mà ở tả-ngạn Sông-thương vỡ hai chỗ, ở kilomètre 17 và kilomètre 28 ở Đông-hoan.

Các đê bên hữu-ngạn Sông-thương, dân sự đắp be cao lên tại nay cũng bị tràn qua cả.

Bao nhiêu đường trong tỉnh, vì mấy trận mưa vừa rồi mà bị ngập hết, cho nên nhiều chỗ không thể đi lại được.

Đường thuộc-địa, từ khỏi cầu Đáp-cầu trở đi bị ngập đến 800 thước, nước cao chừng 10 phân cho đến 40 phân, chỗ đó đi lại khó lắm.

Đường xe-lửa đi lại được rồi, nhưng phải sang xe ở kilomètre 100.

Phúc-yên, ngày 29 août. — Đường thuộc-địa số 2 nay bị ngập đến 50 phân.

Các xe-cộ đều phải qua con đường quật ở Kim-anh mà qua cái cầu gỗ thì phải đi rõ chậm.

Đường hàng tỉnh số 23 bị ngập ở kilomètre số 28+300 đến 100 thước mà cao đến 14 centimètres. Đường chưa bị mắc nghẽn song qua đó bến 1rem khó lắm.

Lạng-sơn, ngày 28 août. — Đường Lộc-bình và đường thuộc-địa số 1 từ Lạng-sơn đến Làng-nác xe ô-tô không đi lại được.

Bắc-ninh — Nước sông Cầu đo được 5 m. 86. Phố cân gạo và huôn bè bị ngập hết. Nước ngập từ chợ đến bờ sông.

Hưng-yên, ngày 28 août. — Nước Phi-liệt tràn về Hưng-yên từ hôm 13 juillet đến nay vừa một tháng rưỡi. Suốt 8 phủ huyện vẫn còn ngập, nước vẫn khi lên khi xuống, chứ chưa có nơi nào xuống hẳn, duy có hạt Mỹ-hào thì mỗi ngày xuống được vài phân tây, nhưng vì mấy trận mưa vừa rồi nước lại lên. Nước lụt ở xung quanh đê bao lính xuống được 40 phân tây. Mới rồi quan trên có cho cắt đê ở cửa Luộc để tháo nước lụt ra, nhưng đê Phi-liệt chưa bàn khẩu được, nước cũng không rút được mấy.

Tình cảnh dân sự rất là khổ sở. Đói nhiều lắm.

Ở tỉnh lỵ đương tổ chức việc cứu cấp. Hiện đã dựng ở đất hội Hợp-tế mấy cái nhà lá để nuôi dân bà và con trẻ. Số người chứa ở trong hội Hợp-tế và trại lính cơ có hơn 700 người.

Quan trên đương trù liệu làm thêm nhà để chứa cho được nhiều người

Ở Nghĩ-xuyên (tức lưỡi sông) có vài nghìn người chạy lụt. Ngày nào cũng tải gạo muối lên để phân phát, có các chức-dịch trông nom.

Phi-tướng xứ Argentine - Sáng hôm qua, tại Tây-hồ có thử mấy chiếc thủy phi-cơ của đội tàn bay Đông-pháp. Hai phi-tướng xứ Argentine là MM Pédro Zanni và Beltrame có đến xem máy thử và còn ở lại đây đợi máy ở Nhật gửi sang thì mới đi được.

Đường xe lửa mắc nghẽn và đồ toa máy. — Bản báo vừa tiếp được bài sau này của phóng sự riêng ở Lạng-sơn gửi về từ hôm 26 mà nay mới đến nơi.

Nguyên là đường xe lửa mắc nghẽn, các thư từ ở Hanoi lên và ở Lạng-sơn xuống trong mấy hôm đều bị đọng ở Kép cả.

Con đường này thường nên hễ đến mùa mưa, nước lũ xô về là bị ngập nhưng chỉ độ một vài giờ hay là nửa ngày thì lại rút hết, chứ không như năm nay vừa bị trận mưa đầu hôm 25 août mà sáng ngày 26 trông ra đã thấy đồi núi chon hòa, đồng ruộng mênh mông, khe suối réo ầm ầm, nước cứ tuôn về một màu trắng xóa, từ sở g Hòa đến Suối ngang, chẳng chỗ nào là không có nước. Những người ở hạt lị Bắc-lệ phải kêu rằng không bao giờ nước đọng trong phố hàng ba bốn ngày như năm nay, chợ búa vắng vẻ, các làng không có lối mà ra, nên gạo nước vịt gà rất là khan khổ, vì thế mà mấy nơi hạt lị lớn như Na-cham, Đông-đăng, Langsơn thực phẩm không đủ dùng, còn như hàng hóa ở Hanoi gửi lên từ hôm 26 đến nay, đều bị mắc nghẽn ở Kép cả, nước-đá thì chảy, rau rưa thì héo, mắm muối phải lộn trở về, nên vật gì cũng một ngày một tăng giá Hành khách đi mấy ngày hôm nay thực là trăm điều cực khổ, toàn thì đọng ở Sông-hóa, toàn lại nằm khàn ở Bắc-lệ, kẻ cơm hàng ngoài chảo chợ, bọn nào đông phải họp nhau đem bếp thổi nấu lấy ăn, cũng có người ăn hết tiền lưng phải bán cả đồ hành lý, chỗ ăn chẳng có, chỗ ngủ thì không, ruột nóng như cào, đến nỗi phải cùng nhau kéo bọ, kẻ gánh gồng tay, người xách tay nải, lớn bồng bé, bế gọi lớn ồn ào eo óc, thật là rõ ràng cái cảnh nước lụt lạm thời.

Tuy rằng mạn trên xe-lửa vẫn đi được từ Na-cham đến Sông-hóa, nhưng cũng vất vả lắm, phần thì phải chuyển ở gần ga Bản-trang, phần thì chuyển ngay giữa đốc Cao-ái vào giữa quãng ga Làng-giai và Bãothi, mà chỗ này xem ra nguy-hiểm lắm, một bên thì núi cao, bên thì suối sâu, con đường ở giữa, đá đất ngổn ngang, leo lên bò xuống, gồng gánh hàng hóa, mồ hôi mồ kê nhễ nhại mới sang được bên kia, những chỗ này chỉ vài ngày nữa thì chữa xong, chứ như cái máy đỗ ở kilomètre 100 gần ga Sông-hóa hồ 5 giờ chiều hôm 26 thì xem ra còn mất nhiều công lắm ; vì chỗ này nước chảy mạnh lắm trôi cả đá, nên khi toa-máy đến nơi, vỏ ý bị đường lún mà lăn kênh xuống, những người làm trên máy nhanh chân nhảy ra được, cả đoàn xe cũng không việc gì, cho nên hành-khách không ai bị hại.

Còn nước thì đã rút hết rồi, chỉ có chỗ kilomètre 77 ở « Suối-gành » vào khoảng ga Phố-vị đến Kép ngày hôm 27 ngập sâu một thước rưỡi, nên các chuyến xe lửa chỉ đi được đến ga Kép lại phải lộn trở về Hanoi, nhưng bước sang ngày 28 nước đã rút xuống 9) phân, và lại trời quang mây dăng nắng dữ đội nay thì ngày 29 đã đi được, cại còn đợi lối nốt cái toa-máy đỗ lên lấ lại thông đồng được như cũ.

Nhà của cũng có giảm ba cái đồ nhưng chỉ hại nhất cái nhà của M. Bình ở Phố-vị đổ rồi nữa đêm hôm 27, ngô thóc ướt mất 400 tạ tây, những người trong nhà chạy ra được cả, thiệt hại cũng đến hai nghìn bạc.

Hội chợ Hanoi
Lần thứ năm

Sẽ bắt đầu mở từ 30 Novembre đến 14 Décembre 1924.

Từ-tuần đại-khánh. — Nhân dịp sắp đến lễ Từ-tuần đại-khánh, nhà in Bảo-quản có bán một bức tiểu-tượng đức Kim-thượng Khải-Định bằng đồ. Ngài nào muốn có một bức để được chiêm-ngưỡng ngự dung thì xin gửi 0 p. 25 và tiền cước-phí 0 p. 05 cho M. Bùi-xuân-Thành, quản-lý nhà in *Trung bắc tân-văn*, Hanoi.

Giây điện-thoại Vì phòng điện thoại cháy mà từ hôm qua đến giờ các đường giây nói bị nghẽn cả. Hiện sở Điện-báo đang hết sức chữa nối, có lẽ ngày thứ hai này thì xong được một phần.

Cái nguyên-do cháy ở phòng điện thoại có người đoán là nổ cầu chì, nhưng thực sự thì các nhà điện học ở sở Điện-báo cũng chưa xét ra được.

CẦN-CÁO

Kể từ ngày mồng 4 tháng 7 ta tức là 4 Août 1924 trở đi bản-hiệu giao dần ngày cửa hiệu **Demange** ở đầu ngõ Trạm Avenue Henri d'Orléans số nhà 53 nữa, tại Hanoi.

Vậy xin cho người có gửi thư từ hay có quảng trái bản thời nhớ phải kỳ cho.

Kính trình,

FONDERIE TONKINOISE

HOÀNG-XUÂN-LAN

N° 39, Rue des Eventails, Hanoi

TRƯỜNG TIẾN-ÍCH

Số 5, phố Bourret, sau nội trạm

Dès le 1er Septembre lui bắt đầu khai trường học hai buổi. Ai muốn xin học các lớp từ đồng-ấu đến đệ-tứ thì cứ gửi đơn đến tại bản-trường từ nay trở đi, (có các trường phụ trường « Tiến-Ích » cũng thế).

Sang kỳ thi concours ở trường Bảo hộ và trường Sư-phạm ngày 10 septembre, thì ở trường chính sẽ mở thêm một lớp trung học (1er année). Ai muốn xin học lớp ấy thì sau ngày 10 septembre đến sau sẽ nhận đơn.

Phàm những học sinh xin học, phải có pupitre, hoặc sinh hay người đỡ đầu đứng hướng dẫn và chịu trách nhiệm để cho có chỗ từ về sau.

3856 Tiến-Ích trường tại cáo

XIN CÁC QUÍ KHÁCH NÊM THỬ MÀ XEM !

Các thứ thuốc lá **biều Con Gà**, *chưa chưa ưa cuon rồi, hàng mới chế (Fabriqués nouvelle của Đông dương Yên-Thảo Công Ty toàn bằng thuốc ngoại-quốc hảo hạng, theo cách vệ-sinh. Vừa nhẹ, vừa thơm, không rão rề, không nhức đầu. Thử mới biết thực.*

3697

Tòa Thượng-thẩm. Tòa Thượng-thẩm vừa xử những việc sau này :

Một việc lẻ đất — Bùi qui-Bản là lính-lệ huyện Gia-lộc (Hải-dương) biết một nhà kia mua phải đồ ăn cướp, tự-tiện đến đọa bắt giải, ăn tiền rồi lại im đi và lấy đồ kiếp tang ấy đem về nhà dùng Quan huyện Gia-lộc được tin xét hỏi rồi bắn giải tỉnh (việc này còn đương xét ở tỉnh). Hôm sau Bùi-qui-Hữu là anh ruột và là hội-viên hàng huyện đem 30 đồng bạc đến lễ quan huyện để xin tha tội cho em. Lúc hấy giờ lại có quan trợ và nhà-lại đông đủ ở đấy thì quan huyện bắt làm biên-bản giải trình.

Hỏi thì Bùi-qui-Hữu không nhận có đem tiền lễ đút quan huyện. Nhưng chứng cớ rành rành nên tòa Nam-án tỉnh Hải-dương kết án phạt Bùi-qui-Hữu 1 tháng tù và 7 đồng. Việc này cả hai bên là quan huyện và ông hội cùng chống án. Trước mặt tòa Thượng-thẩm, quan huyện nói rằng tên Bùi qui-Hữu đút tiền như thế là hại đến cái danh-giá của ông, vậy xin phạt nặng để làm gương cho kẻ khác và xin bắt tên ấy bồi cho 1 đồng bạc đền danh-giá.

Quan chánh tòa xét hỏi xong, quở mắng ông hội-viên Bùi-qui-Hữu và khen quan huyện về việc ấy.

Hỏi xong, tòa y lời luật-sư bên bị cho hoãn đến 11 septembre mới cãi về việc này.

Bốn cái án xử-tử. — Tên Hoàng-hắc-Sích trước có ăn cắp của anh ruột là Hoàng-hắc-Kính một món tiền. Anh có đơn thưa, nên bị phạt 3 tháng tù. Từ đó tên ấy đem lòng thù anh, chỉ tìm cách làm hại. Một hôm nhân lúc nhà anh đi vắng chỉ có đứa bé con ở nhà tên ấy rủ lũ tên Lê-văn-Chum, Hoàng-văn-Thinh và Hoàng-v Sự đều là những tên có công nợ anh cả, mà chưa lo được tiền trả, đến nhà làm cơm rượu rồi lập kế giết người anh. Đến đêm tên Sích sang nhà anh trước, rồi ba tên đồng-đảng trèo tường sang dần núp một chỗ. Khi tên Sích lấy cái nêo quẩn vào cổ chẹt lại để không kêu được, rồi lên hiệu bảo ba tên đồng-đảng cầm dao chạy vào đâm chết. Đoạn rồi chúng lấy dây thắt vào cổ người bị hại treo lên xà nhà làm giả là thắt cổ tự tử và lục-lại lấy vàn-tự vay nợ rồi trốn. Đứa bé bị chúng cầm dao đọa giết, sợ khiếp không dám kêu gì cả. Tòa Nam-án tỉnh Hưng-yên kết án phạt tất cả bốn tên can phạm phải khổ-sai chung thân và phải liên-đới với nhau bồi 200 đồng cho nhà khổ-chủ. Tòa Thượng-thẩm xét lại tăng án phạt cả bốn tên phải xử tử mà chứng sẽ phải thành hình tại bắc-tỉnh và y lên bồi-thường.

Án trộm và đánh chết người. — Ngày năm ngoái nước sông lên to mà đê vỡ ở địa-phận làng tên Đỗ-Hưng sắp lở. Lũ tên ấy kéo nhau sang ở trại làng bên cạnh tự tiện chặt tre bộ đê. Người làng ấy giữ không cho chặt, vì thế lũ tên ấy sinh sự đánh nhau. Trong khi ẩu đả làng có tre ấy phải một người bị thương chết. Tòa Nam án tỉnh Thái bình cho là việc án cướp đánh chết người nên kết án phạt Ng Hế (lý trưởng), Đỗ-Hụu mỗi tên 20 năm khổ sai, Bùi Hữu, Đỗ-Trí, Tạ-kim-Bài, Bùi-Nghĩa, Ng-Vũng, Ng-Nhâm, Ng-Thuân tức Cả-Chất, Ng-Hàn, Ng-doãn-Hoàng, mỗi tên 10 năm khổ sai và phải liên đới với nhau bồi 51 đồng về tiền tre chặt.

Tòa Thượng-thẩm xét việc này không phải là việc cướp, cho là việc lấy trộm tre đánh người bị thương chẳng may chết mà dương lúc người cấp lấy tre như thế cũng có thể tha thứ được. Vì thế tòa Thượng-thẩm phạt tên Đỗ-Hựu là tên đánh chết người có 3 năm tù và bắt phải bồi 100 đồng cho nhà khổ-chủ, phạt tên Bùi-Hữu, Đỗ-ri, Bùi-Nghĩa, Ng-Vũng, Ng-Hâu, mỗi tên 3 tháng tù án treo về tội ăn cắp tre và bắt những tên can phạm phải liên đới với nhau bồi 51 đồng là số tiền tre chặt. Còn những tên can phạm khác được tha vì xét không đủ chứng cớ.

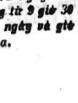
Mật-thám thay vì mật-thám giả thông lưng làm bậy. — Tên Lê-v-Lý tức Tý em rể Tý-con và tên Ng-v-Phan tức Tuấn Sơn là mật thám giả thông đồng với tên Đỗ-Lưu là mật-thám thật ở tỉnh Nam-định (Hiện tên Lưu này trước đã mấy lần can-phạm về tội dọa người và lừa người lấy tiền), bắt những người lương dân có máu mặt nói đối là có giấy quan sai bắt về việc nọ việc kia đưa đến nhà tên Phan dặm dọa đòi tiền rồi lại tha. Tòa Nam-án tỉnh Nam-định phạt tên Lê-v-Tý và Ng-v-Phan mỗi tên 2 năm tù và 200 đồng. Hai tên ấy xin chống án đề mong giảm tội chăng, song tòa Thượng-thẩm xét lại y án và có bảo cho hai tên ấy biết rằng đáng lẽ tăng phạt lên, song tại quan Chưởng-lý nhiều việc, quên không chống án nên mới y án tòa tỉnh xử. Còn tên Lưu cũng phải phạt nhưng không chống án.

Siêu tiền công dân. — Tòa Thượng-thẩm y án tòa Nam-án tỉnh Hà-đông phạt Hoàng-v-Mậu là ký-dịch làng Thọ-lão 6 tháng tù về tội tiêu tiền công dân và bắt phải bồi 667 $04 cho dân làng và phạt tên Trần-v-Lợi phó lý làng Bai-thân 1 tháng tù cũng về tội ấy và bắt phải bồi 200 đồng cho dân làng.

Bán phiếu quốc-trái của làng. Tòa Nam-án tỉnh Hà-đông phạt tên Lê-v-Nghĩa là ký dịch 10 ngày tù về tội tự tiện bán những phiếu quốc-trái của dân và bắt phải bồi cho dân 40 đồng là tiền phiếu quốc-trái tên ấy bán đi.

Khai phục công quyền. — Ng-văn-Vũ, là cựu chánh-lũng làng Hạlễ, tổng Nhâu-vũ, huyện Ân-thi, tỉnh Hưng yên, năm 1917 phải tòa Namán tỉnh ấy phạt 50 suy thực là 15 $ về tội vu không, nay được tòa Thượng-thẩm cho khai phục công-quyền.

PHARMACIE FRANÇAISE INDIGÈNE

Pharmacie Montès

54, RUE PAUL-BERT, HANOI

DẦU-GAN-CÁ-VIÊN

(Capsules huile de foie morue)

Mỗi ngày uống bốn viên, sáng 2 viên, chiều 2 viên, trước khi ăn cơm.

Giá mỗi lọ : 0 $ 80

Vừa ở Tam đảo mới về mấy hôm nay

Y-khoa bác-sĩ Sarrailhé

55 nhà 5, phố Thợ-nhuộm, Giây nói 286

Xét-nghiệm máu mủ, đờm rãi, phân, nước tiểu, bằng kính hiển-vi.

Chữa bệnh ho lao, bệnh giang-mai, bệnh siển, bệnh đau đa dầy, đau ruột, bệnh đàn bà và hộ-sinh, vân vân.

Nói được tiếng An-nam, không phải dùng thông-ngôn.

Thứ ba, thứ năm, thứ bảy khám bệnh từ 4 giờ đến 6 giờ 30 chiều.

Trừ ngày chủ-nhật, còn ngày nào cũng từ 9 giờ 30 đến 12 giờ trưa, có hẹn ngày và giờ cho bệnh-nhân đến chữa. 3000

Bức thư ngỏ — Kính trình các quan Án-nam :

Nay nhân mấy tỉnh xứ Bắc-kỳ bị trận thủy-tai đê-đội, nhân dân trong ngoài hai mươi mấy huyện được ngâm đuối trong vòng bể khổ lênh đênh. Cái tình-cảnh lưu-ly đói khát cần nạn dân thế nào, tưởng không nói các ngài đã rõ.

Hiện nay chánh-phủ đã cho phép hội-đồng chúng tôi mở cuộc lạc-quyên và đã gởi sổ quyên về các quan Công-sứ các tỉnh, để các quan Công-sứ lại chuyển giao sổ ấy đến các quan tỉnh cùng các quan phủ, huyện, nhờ các ngài hết sức cổ-động quyên cho.

Vậy hội-đồng chúng tôi rất mong ở các quan tỉnh cùng các quan phủ huyện xin các ngài đều hết lòng tìm cách cổ-động với các nhà từ thiện cho, vì cái nạn thủy-lai này là cái nạn chung, các ngài đã có cái trách-nhiệm làm phụ mẫu dân, nguyện nên đem bàu nhiệt huyết mà giúp đỡ, thế thì không những mấy mươi vạn người ở cỏ bờ ba chìm bảy nổi kia được nhuần thấm cái ơn lớn của các ngài, mà hội-đồng chúng tôi cũng cảm lòng nghĩa-dũng của các ngài nữa.

Thay mặt hội-đồng :
Hội-trưởng
Lê-trung-Ngọc, Tổng-đốc,
Thượng-thẩm-viện, Hanoi.

PHÒNG - THĂM - BỆNH

CỦA QUAN

Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET

Thương tọa độ quá đảng Bắc-đẩu bội-tinh. Nguyên chuyên về ngoại khoa tại bệnh-viện Tenon, Pau, Rabat, Casablanca Port-Said Al-olp Huế.

Ngoại khoa, hộ-sinh, chữa mắt và các thứ bệnh lậu, bệnh giang mai

Giờ khám bệnh : Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ — chiều 14 đến 17 —

KHÁM BỆNH Giá 3 đồng một lần

XIN GIẤY LÀM CHỨNG Giá 1 $ 50

Phòng khám bệnh tại **ĐƯỜNG GIA LONG, 23**, GIÂY NÓI SỐ 236

3018

Cuộc đấu-xảo của hội Khai-trí tiến-đức. — Hội Khai-trí tiến-đức có mở một kỳ thi họa kiểu kiến trúc, chương-trình như sau này :

1° *Một cái cửa hàng có nhà ở, trong phố ta.*

Trong các phố thành-lịch của Hà-nội hiện hãy còn nhiều nhà khu nhà khiến cho thành-phố kể được là một nơi có vẻ mỹ-mỉ nhất Đông-dương. Nhưng khốn thay, trong khoảng mấy năm gần đây, có lắm nhà kiểu mới rất nỗ nhàm, mà chẳng ra qui-thức nào cả, khiến cho thành-phố mất cả cái thanh-lịch cũ đi.

Nay thành-phố còn định mở thêm các đường phố nữa thì nên nhân dịp ấy mà ngăn ngừa những nhà làm theo kiểu nhố-nhăng đi, như vậy cái thanh-lịch ở Hà-thành mới còn được.

Nay hội Khai-trí mở ra cuộc thi này là chủ ý để khiến cho các nhà sành nghề nghĩ ra một kiểu cửa hàng Việt-Nam rất trang-nhã mà lại theo được những lẽ lối kiến trúc cũ của Bắc-kỳ và nhất là của Hà-nội nữa.

Họa đồ kiểu nhà ấy cần phải theo lệ-luật vệ-sinh của thành-phố Hà-nội.

Cái cửa hàng ấy sẽ làm trên một miếng đất, đàng trước bề ngang 8 thước, bề dài 25 thước. Mặt sau thì thông với một con đường con.

Nhà định làm thế nào :

1° Một cái cửa hàng trông ra phố có cổng ngoài hay không cũng được ;

2° Một chỗ chứa hàng ;

3° Một buồng ăn, nhà bếp với các nhà dưới ;

4° Các nhà cầu ở chung quanh một cái sân ;

5° Nhà xí.

Trên gác thì có phòng cho người chủ và gia-quyến ở.

Người chủ ấy là thương-gia hay công-gia cũng được. Nếu là công-gia thì phải thêm một chỗ thợ làm và những nhà phụ.

Phải trình những bản đồ sau này :

1° Một cái bản-đồ nhà dưới.

2° — trên gác

3° — xẻ đôi nhà (coupe).

Các kiểu vẽ đều cứ 1 mètre thì rút làm 1 cm.

Đàng trước mặt trông ra phố thì 1 mètre rút làm 2 centimètres.

Hình vẽ bóng (perspective) mặt trước có thể đính theo vào các kiểu này cũng được.

Những kiểu vẽ được giải thưởng thì sẽ là kỷ-vật của hội Khai-trí, hội có thể ấn vào trong một quyển tranh vẽ. Những người có kiểu vẽ vẫn được giữ bản-quyền mỹ-thuật của mình, hễ có ai theo thì phải hỏi ý mình và phải trả tiền theo như lệ nhà nghề.

Cái số tiền những người được giải thưởng thì sẽ đăng sau.

2° *Một cái nhà ở*

Một người Việt-Nam vào bực phongluu mới mua được một khu đất 2.000 thước ở trong một phố mới mở tại thành-phố Hà-nội, định làm một cái nhà ở thật lịch-sự. Người ấy làm nhà muốn hợp cách vệ-sinh như các nhà Âu-tây bây giờ mà lại không bỏ cái cách xếp đặt tiện như lối cổ. Cốt nhất là cái vẻ đẹp phải theo như lối kiến-trúc của Bắc-kỳ. Cái kiểu vẽ nào mà không hợp lối kiến-trúc Bắc-kỳ thì hỏi sẽ loại ra.

Hai cái làm nhà lấy bề mặt có 40 thước trông ra một con đường rộng, còn ba mặt thì tiếp giáp với các nhà láng giềng.

Trong vườn sẽ trồng cây cảnh và hiên khu đất để có sẵn những cây lớn thì phải giữ lại cho đẹp.

Nhà ở lấy phải có những buồng như sau này :

1° Nhà ở của ông chủ và gia-quyến hoặc làm ở dưới, hoặc làm trên gác. Nhà này phải có một cái phòng lớn làm nhà thờ và tiếp khách ; một cái phòng ăn độ 12 người và có buồng sếp để chứa đồ vật ; một phòng làm việc của ông chủ ; ba phòng ngủ có buồng tắm ; một buồng để quần áo ; một hay là hai cái nhà xí ; một cái phòng chơi của trẻ con.

2° Một cái bếp có chỗ rửa và chỗ chứa đồ ăn, một chỗ chứa than củi.

3° Các nhà ở cho đầy tớ. Phải có đủ chỗ ở cho 5 người đầy tớ cùng gia-quyến họ. Một cái sân con có mấy nước, chuồng gà, chỗ chứa đồ vật, nhà xí riêng cho đầy tớ.

4° Một chỗ để xe ô-tô và một chỗ để hai cái xe tay.

Các nhà ấy xếp đặt ở khu đất thế nào tùy các nhà họa kiểu định lấy, nhưng ngoài cái cổng vào của chủ nhà, phải để riêng một lối đi cho đầy tớ.

Các nhà ấy nếu muốn làm thêm nhà cầu con nối thông luôn nhau cũng được.

Các kiểu vẽ phải đem nộp hội là :

1° Một bản đồ nhà dưới ;

2° Nếu nhà gác thì phải một bản đồ trên gác ;

3° Mặt đàng trước tất cả tòa nhà ;

4° Một cái vẽ nhà sẽ đó (coupe) cứ mỗi mètre rút lại là 1 cm

Còn nhà chính thì mỗi mètre rút làm 2 cm. Một cái vẽ bóng (perspective) cả tòa nhà, (cái này không bắt buộc).

Những bản vẽ được thưởng thì sẽ là kỷ-vật của hội Khai-trí, nhưng người họa kiểu vẫn được giữ bản-quyền mỹ-thuật của mình, ai lấy kiểu phải xin phép và phải trả tiền theo như lệ của nhà nghề.

Cái số những người được thưởng thì sẽ đăng sau.

AI MUỐN ?

Số nhà 98, phố hàng Bông, ở Hanoi nhận nấu cơm tháng (pension) cho các ông đi làm việc hay các học-trò

Nhà kiểu tây có gác, có vườn, có sân nhỏ, đèn điện, vệ sinh.

Hỏi chủ nhà số ấy là M. Nhan và xin kéo kẻo bắt chờ. 3890

Tiểu-thuyết. — Tiểu-thuyết « *Ngẫu-mệ tái sinh-duyên* » chỉ còn trong một số báo nữa thì trọn bộ. Vậy bản-quán đã định đích tiếp theo bộ « *Thủy hử* ». Bộ « *Thủy-hử* » này thực là Đệ ngũ tài-tử kỳ-thư của Thánh-thán đã phê-bình. Trong truyện, tả 105 người mà mỗi người có một tính-tình riêng, một khí chất riêng, một hình-trạng riêng và một thanh-khâu riêng, thật là một ngọn bút hóa-công vậy. Xem tiểu-thuyết Tàu có xem đến « *Thủy-hử* », mới biết rằng bút-pháp của cổ-nhân cũng nhiều về đặc-sắc, không phải những tay tầm-thường chắp-nhặt có thể viết nên được.

Giấy bạc giả. — Người Khách mang giấy bạc giả ở Vân-nam xuống, mà bản báo đã nói trong số báo trước thì hiện còn phải giữ tại sở Mật-thám. Người đó tên là Wan-chao ở Chéou 30 tuổi, khai rằng các giấy ấy của một người Trung-hoa khác buôn bán ở trên Vân-nam giao cho, bởi vậy sở Mật-thám đã tư lên hỏi trên ấy cho biết đích thực làm sao.

Đường xe lửa Vân-nam. Công ti hỏa-xa Vân nam bá cáo rằng vì đường lún ở kilomètre 93, cho nên những hàng hóa gửi chậm (P.V.) ở dưới này lên thì không nhận chở gì qua gare Po-Tchai, chỉ những đồ gửi nhanh (G.V) cũng những hành-lý mà mỗi kiện không vượng quá 40 cân thì sở xe-lửa mới nhận gửi đi.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Rượu bổ-đào:

« TONIQUE TONKINOIS

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chữ không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có tri khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to !!!

Ngày mồng 7 tháng năm, niên hiệu Khải-định thứ ba, tòa Nội-các phụng lời sắc-phê rằng:

Chiếu nay đã được phòng của MONTÈS qui lòng, có chế nên một thứ rượu bổ đã tăng ngự dùng quả rất hay, đáng nên gia thưởng, trước lại phúc thị gửi cho qui-sứ phòng chế-bằng để là khuyến-khích.

Khâm thử.

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay dùng có ai đã đăng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2$35 một chai lớn; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vì thật có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế **MONTÈS**

54 Phố Trang-tiền 54

HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư về bên này

ĐÁ NGON LẠI BỔ

Rượu CENO KOLA COCA là một thứ rượu rất bổ, pha lẫn với thứ rượu nho Grenache.

Rượu này của ông L. BLANC là người nối-nghiệp J. BLANC, quan bảo-chế nhất hạng chế ra.

Đá ngon lại bổ giá tiền cũng lại rẻ, chỉ có 2$ 40 một chai lít.

Mỗi ngày ta chỉ dùng uống trước khi ăn cơm một cốc con thì thực là tốt.

Bán tại hiệu Bảo-chế J. BLANC 31, phố Trang-tiền Hanoi.

Bát quái cheo!

Thưa Ngài,

Khi Ngài chiêu-cô cho bản-hiệu, hoặc dặn người nhà đến lấy, xin nhớ cho rằng, ngoài cửa có cheo cái bát quái, thì mấy chính hiệu chẻ ngoan.

SINH-THÁI

31, Giữa Phố hàng Ngang, 31

HANOI

茂 MAO-SENG 盛

57, Rue Jean-Dupuis (Phố Mới), Hanoi

MÁY nói số 248

Hiệu tôi mở từ năm 1889, kể được 31 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, cống, chân-song bằng xi-măng. Được nhiều giấy khen của Nhà-nước.

Hàng tốt, giá cũng hạ, vì hiệu tôi muốn mong đông khách.

Qui-khách có dùng, xin mời chiếu cố.

2045 MẬU-THỊNH kính cáo.

NHÀ BÁ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Ông Montès nhường hiệu Bảo-chế của ông cho ông Domart bảo chế sư-viên hạng nhất ở cao-đẳng học-đường Paris đã một năm nay. Ông Domart tự trông coi lấy việc chế thuốc, và thuốc chế bao giờ cũng rất cẩn-thận, nhờ về thế mà hiệu bảo-chế ấy rất có tiếng.

Thuốc gửi đi xa cũng rất chóng. Ai muốn hỏi giá, hay hỏi điều gì cũng trả lời ngay.

Trả lời M. Đinh ở Nam-định. — Tôi có nhận được thư và một cái Mandat 2$ của M. Đinh ở Nam-định gửi mua *« chuyện giải trí »* Nhưng trong thư lại vô ý k. ông để rõ chỗ ở, vậy phải đăng mấy dòng này để M. Đinh biết mà viết thư bảo rõ cho, cho tiện việc gửi sách.

Dương-bá Trạc

Bội tinh với kim-tiền. — Các viên chức trong ngạch thương-chính có tên sau này được thưởng:

Nam long bội tinh đệ ngũ hạng (ordre métropolitain): M. Đào-quang Thủy, thư ký thượng hạng tại Hanoi.

Cao-miên bội-tinh đệ ngũ hạng (ordre local): M. Phạm-văn-Qui, Préposé indigène tại Hanoi.

Kim-tiền hạng nhì: M. Vũ trọng Khiêm, tham-tá hạng nhì tại Hanoi.

Muốn bán một cái xe ô-tô « Citroën » 10 mã-lực, chạy còn tốt lắm. Có nhiều đồ chữa. Giá bán 1.100 $.

Hỏi tại bản-quán. 3882

Về việc bội tiền. Bản quán tiếp được bài sau này:

Tên tôi là Ng-tử-Trực ở phố hàng Gạo Hanoi, xin ngài đăng báo lại cho tôi như sau này:

Nguyên báo ngày hôm 28 août 1924 số 2233 tôi có thấy đăng rằng:

« Theo lệnh quan Biện-lý Hanoi, sở Mật-thám đã cho đòi hỏi Ng-tử-Trực, bán thuốc-lào ở phố Đồng-xuân, số 46, bị kiện là bội-tín 4 $ của M. Antoine Sau bên Lào. »

Cái việc ấy là tôi-ngoại, nay quan Biện-lý giao tôi về sở Mật-thám xét tôi không can thiệp việc ấy, xin ngài đăng lại cho cám ơn lắm.

Ng-tử-Trực lại cảo

Di tương. — Trường Trinh-xuyên, huyện Vụ bản (Nam-định), trước ở làng Cơ-nam, nay đi sang làng Nguyệt-mai.

Ngạch tòa Sứ M. Ng-hoàng-T.. t. ký hạng tư tại Hà đông được nghỉ dưỡng bệnh 3 tháng, từng đầu cả lương, 2 tháng sau nửa lương.

Hưu-trí. — M. Lê-văn-Hinh, trí-trấu hạng nhì tại Yên bay được về hưu-trí, kể từ ngày 1er août 1924. Tiền hưu bổng mỗi năm định là 189 đồng.

Một bọn thợ cưa hành hung với chủ. — Lê tiêu Ng-văn-Tư, Ng-văn-Lan, Đỗ-văn-Tuyết, Ng-văn-Tuy, Ng-văn-Nuôi, Ng-v-Liên, Đỗ-v-Đan là thợ cưa ở xưởng phố Lò-đúc, số 37 ter, ăn cắp 80 đồng và đánh M. Lê-trung-Châu là chủ xưởng sẽ bị trọng thương thì nay đều phải giải vào tòa án để xét.

Dịch trâu bò. — Tại địa-hạt tổng Thọ bình và tổng Vĩnh gia, châu Chiêm hóa, châu Trung-môn, huyện Yên sơn (Tuyên-quang) có dịch trâu bò.

Nhà Bán-đồ « TẤM-TẮM » ở Hà-nội, ở phố bàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tem giờ sáng.

VIỆC BẮC-KỲ

BẮC-NINH

Cái nạn xe lửa. — Chuyến xe lửa chiều hôm 27 août vừa rồi chạy từ Yên-viên đến Đáp-cầu khi đi đến k. 30 mètre 21 vào khoảng ga Phù-từ sơn và làng Lim thì đè phải một thằng bé con trai, 13 tuổi, vô ý chạy qua đường sắt, tuy xe hãm lại ngay mà cũng không cứu được. Lý-trưởng sở tại được tin đã ra coi giữ tử-thi để trình quan cho mai táng.

PHỐ-YÊN

Trận bão vừa rồi. — Ai xem nhật báo mới biết rằng trận mưa gió đổ-dội hôm 25 vừa rồi là một cơn bão rất. Thảo nào mà mưa nhiều nước thế. Những người thổ-trước đây nói rằng từ xưa đến giờ chưa bao giờ thấy nước lên cao như hôm 25 août này cả, cho nên có cái nhà ngói lớn của Mme Phạm-thị-Cung là vợ M. chef de gare, mới làm năm ngoái đã buôn ngô và thóc, bị nước thấm vào chân tường mà đổ sụp xuống tan nát mất nhiều đồ đạc, trong nhà lại có non hai toa bắp, cũng hỏng mất cả, chỉ còn vớt lại được ít nhiều đã mọc mầm. Nhưng một nhà ấy thiệt hại chừng hai nghìn bạc.

Ở Suối Ngang thì nước lên nhanh và to quá, đến nỗi nhà M. Cai Quyền không kịp thu trâu về, chết đuối mất một con.

Cái sưởng than ở cạnh đường ghi đã chọn chỗ cao xưa nay chưa từng thấy nước lên đến bao giờ mà lần này thì ngập gần tới mái. Còn các miền trong núi thì chưa ai ra vào được, không biết tai hại ra sao.

Đường xe lửa thì mấy hôm nay chỉ lên được đến Kép. Ở Sông-hóa thì vì nước chảy xiết quá đương sợi đá đá, cho nên một chiếc toa máy bị đổ, mãi đến sáng hôm 29 mới trục lên được. Xe đã đi được liền tự chiều hôm 29 août.

HƯNG-YÊN

Trận bão vừa rồi. — Đêm 24 rạng 25 mưa gió suốt đêm, gần sáng mới tạnh. Từ 8 giờ sáng 25 lại mưa gió dữ dội suốt cả ngày, đến 5 giờ sáng 26 mới tạnh. Thuyền bè tậu ở ngoài sông phải vào hết cả trong sông con. Hình khách xuôi ngược tàu thủy ngày 25 ra đến bến lại phải trở về. Ngoài sông sóng to, không thuyền nào ra được.

Đường gây tê ép đi Hanoi cũng đứt. Gấy má đi các trạm đều ngã cả, sông đồng to lắm, ùng nhà quê cũng hại nhiều. Sông đánh trôi cả nhà cửa. Số người và súc vật bị hại nghe cũng không ít, nhưng hiện chưa được tin đích xác gì cả.

Ở thành phố cũng đổ mất vài cái cây, nhà lá cũng bay cả nóc, mấy phố ngập nước mưa ngập quá mắt cả chân.

PHÚ-LÝ

Cái cô tinh. Về việc « Người lái đò thư-thả hiếm có », đăng ở kỳ báo số 2233 ra ngày 28 août 1924 có chữ « sở cẩm Hà-nam » sếp lầm ra « sở cẩm Hanoi », vậy nay cải chính lại cho đúng.

(Xem trang thứ tư).

TIN NƯỚC LÊN XUỐNG

Trên sông Hồng-hà

	29 Août hồi sáng	30 Août hồi 4 giờ
Lào kay	78.70	78.60
Yên-bày	29 92	29.87
Việt-trì	14 16	13 94
Hanoi	9 24	9 20
Vạn-yên	8.00	7.81
Hòa-bình	6.60	6 40
Tuyên-quang	8.25	6.90
Phủ-doan	23 19	22 37
Phả Yên bình	2.60	2 10

Trên sông Thái-bình

	29 Août hồi 6 giờ	30 Août hồi 6 giờ
Thái-nguyên	22.55	22 00
Lâm	4.60	4.50
Phủ lạng thương	5.85	5 89
Đáp-cầu	5.98	5 96
Phả lại	4.27	

MUA MAU KẺO HẾT!!!

Bán-hiệu mới nhận được ĐĨA HÁT ANNAM, tiếng Saigon, tiếng Huế, tiếng Bắc, hát tuồng, hát chèo, hát cải lương cùng kể chuyện và ca-lý rất hay và rất tốt!!!

Grand Arrivage Disques Annamites

CHANSON & Cie HANOI

HIỆU BÁN ĐỒ VÀNG BẠC

NAM-BẢO

16, Rue de la Soie, 16

HANOI

Bán đồ vàng, đồ bạc; các thứ mặt đá thực mới giá, kính gọng đồi mồi, đồng hồ quả quít, ô đàn bà, giầy cườm, giầy kim tuyến, giầy nhung, v. v.

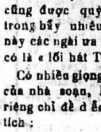
Vàng dùng tuổi và bạc nén. Thợ khéo kỹ công và giá thực.

XI

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Từ xưa đến nay bản-hội đã biết bao nhiêu lối hát cải-lương: nào lối chèo kim, chèo cổ, lối hát Nam-kỳ, lối tế chão, lối mới, lối cũ, lối nào cũng được quý khách ban khen, trong bấy nhiêu lối hát duy có lối này các ngài ưa xem mà thật là hiếm có là « lối hát Tối tân. »

Có nhiều giọng hát đặt ra điệu riêng của nhà soạn, lại có cả âm nhạc riêng chỉ để ở đến vào tích hát này là tích:

ĐỐI CHỮ ĐỒNG TÂM...

Tích này đã lâu chưa diễn lại, có nhiều quý khách đòi xem, vậy bản-hội định: Tối chủ-nhật 31 tháng tám tây này diễn lại.

Bản vé từ tối thứ bảy 30 Août.

Tối thứ bảy 30 Août 1924

BẮT TÌNH NHÂN SỰ

(Tích hát khôi hài)

Rõ-ràng ta vẫn là ta,
Văn-vơ tựa thể hồn ma xác người.
Nao than khóc nọ nực cười,
Chẳng ta sao lại đồng người đi tu.

Tối chủ-nhật 31 Août 1924

Bài diễn tích hát đặc biệt tối tân

ĐỐI CHỮ ĐỒNG TÂM

Có nhiều giọng hát đặt ra điệu riêng (có âm nhạc riêng) chỉ để diễn vào tích hát này.

Tối thứ hai 1er Septembre 1924

Diễn hai tích:

Tích thứ nhất:

TỐNG CỰU NGHÊNH TÂN

(Hát chèo)

Tích thứ hai:

NGỘT CHUẬT NHẤT DẠ BỊ TAM THƯƠNG

(Hát tuồng)

Ngài nào cần dùng mua xe đạp, xe máy và đồ phụ lòng thay đổi rất tốt, rất hạ, thì nên gửi ngay thư về lấy tờ giá hàng ở hiệu:

TIẾT-HIẾU-TRUNG

dit TRÚC-THÀNH

Fournitures générales pour Cycles & Motos

N° 35, PLACE NEYRET, HANOI

LE DROIT PÉNAL A TRAVERS L'Ancienne Législation chinoise

(ÉTUDE COMPARÉE SUR LE CODE GIA-LONG)

PAR

PHAN-VĂN-TRƯỜNG

Docteur en Droit
Avocat à la Cour de Paris

Prix . . . . . 1$ 00
Port recommandé . . . . . 0 . 14

No 124

Ngũ mỹ Tái-sinh-duyên

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Phùng-húc nói:

Ta là trạng-nguyên triều-trước, khi nào lại chịu cúi đầu qui lạy Phi-tần-tặc!

Vua *Tây-lương* nổi giận, truyền vũ-sĩ giải *Phùng-húc* ra chém.

Phi anh công chúa liền bảo vũ-sĩ rằng:

Khoan đã! Để ta còn tâu với phụ-vương!

Nói xong, tức thì qui xuống mà tâu với vua *Tây-lương* rằng

— Muôn tâu phụ-vương! Nếu con đình giết người ấy thì giết đã lâu rồi..

Vua *Tây-lương* nghe lời tâu, liền hiểu ý ngay, mới truyền vũ-sĩ cởi trói cho *Phùng-húc*, rồi mới vào ngồi ở trong trại. Bấy giờ *Phi anh* công-chúa đã lánh mặt. Vua *Tây-lương* bảo *Phùng-húc* rằng:

— Vừa rồi ta vô tình, xin quan trạng-nguyên miễn-thứ cho.

Phùng-húc nói:

— Tướng đã bị bắt thì chém đầu là phải, nay lại mời ngồi, vậy chẳng hay đại-vương muốn truyền bảo điều gì chăng?

Vua *Tây lương* nói:

— Tôi chỉ sinh được có một con gái, năm nay 17 tuổi, vẫn chưa đính-hôn, nay nhân quan trạng-nguyên tới đây, tôi muốn gả cho quan trạng-nguyên, chẳng hay quan trạng-nguyên nghĩ thế nào?

Phùng-húc nói:

— Tôi vâng-mệnh thiên-tử đi đánh giặc, khi nào lại dám nghĩ đến việc nhân-duyên.

Vua *Tây-lương* nói:

— Để tôi sai sứ sang nói với thiên-triều thì quan trạng-nguyên khỏi mang tiếng là người quên ân phụ nghĩa.

Lại nói chuyện *Lâm-chương* công-chúa cùng các tướng tiến vào trong thành, cùng nhau bái-yết *Từ-hoành-cơ* quốc-công. Đến khi tra điểm nhân-mã, thấy thiếu một mình *Phùng-húc*, sĩ nẫy đều lấy làm lo sợ, sai người đi tìm-thám thì chẳng thấy tông-tích ở đâu.

Qua ngày hôm sau, bỗng nghe báo có sứ-thần nước *Tây-lương* xin vào yết kiến. *Từ-hoành-cơ* quốc-công. *Từ hoành-cơ* quốc công truyền cho vào. Khi tiếp-kiến xong, Phiên-sứ nói:

— Tôi là tướng nước *Tây-lương*, tên gọi *Tích-biệt*, phụng mệnh công-công tôi sang nói về việc kết-hôn. Nguyên chúa-công tôi có một vị công-chúa, tuổi mới cập-kê. Hôm trước công chúa tôi ra trấu, bắt được quan trạng-nguyên *Phùng-húc* đem về, có ý muốn kết làm hôn-nhân. Quan trạng-nguyên *Phùng-húc* nói: « Tôi phụng mệnh thiên-tử đi đánh giặc, khi nào lại dám nghĩ đến việc nhân duyên » Bởi vậy chúa-công tôi sai tôi đến đây để hỏi ý quốc-công. Nếu quốc-công bằng lòng cho được kết-hôn thì chúa-công tôi xin dâng hiến dâu hàng, mỗi năm một lần tiến-cống. Từ đây về sau, hai nước cứ cùng nhau hòa-hiếu mãi mãi.

Từ-hoành cơ quốc-công mừng-rỡ, đặt tiệc khoản-đãi Phiên-sứ. Khi ăn tiệc xong, *Từ-hoành-cơ* quốc-công nói với Phiên-sứ rằng:

Chúa-công người cứ thư cho quan trạng-nguyên họ *Phùng* về, rồi đưa công-chúa sang đây, ta sẽ sửa-soạn cho hai người cùng nhau làm lễ hoa chúc.

Phiên-sứ cáo từ lui ra. Hôi lâu, đã thấy *Phùng-húc* được đưa về, *Phùng-húc* vào bái-yết *Từ-hoành cơ* quốc-công, rồi cùng các tướng làm lễ tương-kiến.

Từ-hoành-cơ quốc-công cười mà bảo *Phùng-húc* rằng:

Qua trạng-nguyên sửa-soạn làm chú rể mới.

Phùng-húc lạy tạ. Bỗng nghe báo vua *Tây lương* đã đưa *Phi anh* công-chúa đến, *Từ hoành-cơ* quốc-công cùng các tướng ra nghênh-tiếp. *Phùng-húc* mình mặc áo đại-hồng, cùng *Phi-anh* công-chúa làm lễ thanh-bái thiên-địa, rồi lại sup-lạy vua *Tây-lương* cùng *Từ-hoành-cơ* quốc-công.

Từ-hoành-cơ quốc công bày tiệc khoản-đãi vua *Tây-lương* Đêm hôm ấy, *Phùng-húc* cùng *Phi-anh* công-chúa làm lễ hoa-chúc. Cách 3 hôm sau, *Từ-hoành-cơ* quốc-công thu quân về triều. Vua *Tây-lương* đăng một đạo hàng-thư và viễn-cống các đồ kỳ-trân dị-bảo

Phùng-húc bái-biệt nhạc-phụ là vua *Tây-lương Phi-anh* công-chúa bái-biệt phụ-vương rồi theo *Phùng-húc* về nước. Trong khi tiễn-biệt vua *Tây-lương* kể sao xiết nỗi phiền-não, thế mới bẻ « Nữ sinh hướng ngoại » lời nói thật đã không sai.

Khi tới kinh-thành, *Từ-hoành-cơ* cùng các tướng vào triều, dâng bức hàng-thư và các đồ kỳ-trân dị-bảo của vua *Tây-lương* Lại dâng quyển sổ « Công lao bộ ».

Thiên-tử mừng-rỡ, mở xem một lượt, rồi truyền chỉ cho các tướng hãy tạm về dinh yên-nghỉ rồi đợi đến ngày phong thưởng.

Từ-hoành-cơ quốc-công cùng các tướng lạy tạ, rồi trở về dinh. Ngày hôm sau có thánh-chỉ đến, *Từ-hoành-cơ* quốc-công truyền bày hương án để nghênh-tiếp.

Quan khâm-sai tuyên-đọc thánh-chỉ như sau này:

« *Thừa thiên hưng vận, hoàng đế* » chiếu rằng:

« *Tận trung báo quốc, bẩm lâu hết* » *đạo làm tôi;*

« *Thăng trần hồi triều, nên phải* » *xét công ban thưởng*

« *Nay Đình quốc công là Từ-hoành-cơ và quan chinh-tây nguyên soái* » *là Lâm chương tâu xin cho con gái vua Tây-lương Phi-anh được* « *đẹp duyên cùng Phùng húc, khiến* » *từ nay hai nước hòa-hiếu với nhau* « *mãi mãi, việc ấy trẫm đã phê* » *chuẩn.*

« *Nhưng cũng nhờ có các tướng* « *một lòng trung-thành, cho nên mới* « *được toàn-thắng. Vậy những người* « *có tên sau này, trẫm đều gia-phong* « *để đền cái công khó-nhọc.*

« *1° — Từ hoành-cơ gia bổng mỗi* « *ba vạn, được thế-tập làm quốc-* « *công mãi mãi, lại ban cho một chiếc* « *măng bào và một dòng ngọc-đai;*

« *2° — Thưởng-vạn-thanh là dân* « *đời một bậc kiệt-quốc công-thần,* « *lại cho được thế-tập và cũng ban* « *cho một chiếc măng-bào;*

« *3 Lâm chương cho lĩnh chức* « *Văn-hoa điện đại học sĩ và ban cho* « *một chiếc măng bào;*

« *4° — Thang-anh là thân-phụ* « *Thang bưu, biết đạo dạy con, cho* « *lĩnh chức Vũ-anh-điện đại-học-sĩ và* « *ban cho một chiếc măng bào;*

« *5° — Thang-bưu cho lĩnh chức* « *binh bộ thượng thư;*

« *6° — Mã-vân cho lĩnh chức bảo-* « *giá tướng quân;*

« *7° — Phùng-húc cho lĩnh chức* « *lễ bộ thượng-thư và ban cho 5.000* « *lang bạc để làm lễ kết hôn;*

« *8° — Tiền-lâm và Chu giác đều* « *gia-thăng chức hàn-lâm viện thị-* « *độc học sĩ.* »

Mọi người nghe xong tờ chiếu-thư đều kéo nhau đến triều cảm ngọc-môn để bái tạ hoàng-ân, các độc-giả có biết tại sao mà chức Văn-hoa-điện đại-học-sĩ và Vũ-anh-điện đại-học-sĩ lại khuyết như thế hay không?

Số là quan Văn-hoa điện đại-học-sĩ Thẩm-khiêm vì hai con đều chết về phi mệnh, cho nên ngẫm-nghĩ đau-xót, dần dần thành ra ốm nặng, mới tạ-thế được một tháng nay.

(Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

VIỆC TRUNG-KỲ

THANH HÓA

Cuộc diễn-kịch làm phúc. Hội chúng tôi có lời bà-cáo để bà con trong tỉnh biết rằng, chúng tôi đã khuôn xếp với ông Hộ-Lan là chủ n à hát tuồng ở cửa Tả để diễn hai tấn tuồng cổ lấy tiền giúp cho đồng-bào ta ngoài Bắc mới bị nạn vỡ đê vừa rồi. Định đến tối ngày 2 và 3 septembre tức là mồng 4, mồng 5 tháng 8 ta thì sẽ ễn hai tấn: « Tiết-đinh-Sơn nhất bộ nhất bái » và « Triệu khuông-Giản tảy tửu trảm Tam-Lang » Bọn hát của ông Hộ-Lan hay dở thế nào thì bà con ta chắc đã biết cả rồi, nhưng ông lại bửa với chúng tôi sẽ ra Nam-định chọn thêm đào và kép hay hơn nữa và có cả tranh cảnh vào để diễn hai tấn tuồng ấy hiến bà con ta một cuộc mua vui đặc-biệt. Mong rằng bà con nghĩ đến tình đồng-loại, thương đến mấy vạn đồng-bào ta kia đương lận lội trong vòng oan-nạn, mất cửa lan nhà, cơm cháo bữa no bữa đói kia, mà ra sức cứu vớt lấy cùng, đến chứng-kiến cuộc diễn kịch này cho, trước là mua vui, sau nữa làm phúc; chúng tôi sẽ báo cùng bạn hát trong hai tối đó trỏ hết tài-năng để khỏi phụ lòng tốt của bà con. Nhân dịp này ta sẽ tỏ cho anh em ngoài Bắc biết rằng ở đâu cũng nói Hồng Lạc, tay đứt thì ruột xót. Xong cuộc hát này chúng tôi sẽ cộng số tiền bán vé trừ chi phí các khoản, còn được bao nhiêu, sẽ lại đăng lên báo chương và số tiền ấy sẽ đệ lên quan Sứ bản tỉnh, nhờ ngài chuyển ra ngoài Bắc. Ngài nào có lòng tốt muốn quyên thêm thì bửa ấy xin đem tiền lại nhà hát đưa ông chánh c ủ-hội Ca-nhạc Nguyễn-hữu-Trữ sẽ có vào sổ hẳn hoi và đăng tên lên báo chương để nhớ ơn.

Muốn mua vé trước, xin hỏi tại nhà ông Phạm-ngọc-Thức, Hoàng-minh-Vui, Ngô-văn-Thái.

Hội Ca-nhạc Thanh-hóa lại cảo

Cái sức khỏe của đàn-bà và cái bệnh đau lưng

Bần-bà con gái lúc tuổi nhiều tên thường hay vàng da, sức yếu, đau lưng, đau gan, nhức đầu, nhất là hồi sang tháng lúc trước đây. Ngoài lúc ấy, lại con lúc khí suy-nhược, lại thường yếu mệt, đau thở thời, nặng mi mắt, uống bửa nào khỏe bửa ấy, đàn-bà lại con lúc mới về già, hay mắc những bệnh như tu-huyết trong một, uống chậu.

Trong những lúc ấy, đến bà muốn cho khỏi ốm đau thì nên giữ gìn bộ thân, mà lúc nào cũng phải giữ gìn bộ thân về các bệnh, của đàn bà phần nhiều là tại máy yếu đau mà đề những chất bẩn, về nước uống sinh trong máu.

Trong khi ấy thuốc Pilules Foster rất công hiệu, và trong không khí đau thận, đau tương cốt, xương mắt cả chân, tiểu tiện đục và có cặn, vân vân, dùng công tốt lắm. Các thuốc Foster bán tại số 25, St. Ferdinand, Paris 17.

Hàng bào-chế nào cũng có bán

Agents d'Annonces en Europe :

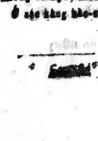
L. MAYENCE & Cie

9, Rue Tronchet, PARIS

19, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

THUỐC CHỮA BỆNH NHỨC ĐẦU

Ngủ là rất cần dùng cho k i một nhọc lắm khi nào ít ngủ hay không ngủ được, nhức đầu, nhức gân, đau lưng, đau thần kinh hệ, hay là vì nồng nực không ngủ được, nếu không chịu nhức ngay các bệnh ấy tất sẽ sinh ra gầy mòn, yếu đuối, đau gân, thực là nhiều nỗi thảm thương. Muốn chữa khỏi các bệnh ấy, muốn ngủ cho ngon giấc thì nên dùng thuốc *Neurinase*. Thuốc này hiện quan Bắc-sĩ Leroy coi quản bệnh nhà thương ở Ba-lê đã cho là một thứ thuốc rất hay vì không có nguy hiểm gì cả.

Neurinase

Ở các hàng bào-chế ở đâu có bán cả.

NHÀ BÁ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÉS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Có bán thứ thuốc :

ELIXIR ANTICHOLÉRIQUE

Thuốc này có trị cả những bệnh : đau dạ dầy, đi tả, đau ruột, đi tháo dạ.

CÁCH DÙNG : *Cứ trong 24 giờ uống một lần ; mỗi lần uống ba hoặc bốn thìa lớn pha với một ít nước lã ; trẻ con thì uống ba hoặc bốn thìa cà-phê.*

Giá bán : 0$60 một lọ

Hỡi các ông mắc phải bệnh tinh (lậu và giang-mai) khuyên các ông chớ dùng thuốc nhảm tốn tiền mà bệnh càng thêm nặng. Các ông nên mua thuốc ở Hiệu TỪ-NGỌC-LIÊN, số nhà 46, phố Principale, tỉnh Bắc cần, là một nhà chuyên-trị, bào thuốc bệnh tinh đã có tiếng, không ngày nào là không tiếp được giấy người khen ở các nơi gởi lại. Là cước độ hơn một đồng một lọ.

NHÀ BÁ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÉS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ giới nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghip.

Mắc bệnh ghip, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghip, chỉ có một thứ thuốc, là :

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống cáo cachets

CỨ MỖI NGÀY lại uống

MỘT VIÊN THUỐC HƯỜN

CỦA ÔNG

Lương-y DEHAUT

uống trước khi đứng cơm, thì CHẮC BỤNG KHỎE MẠNH LUÔN và ngăn ngừa các chứng bịnh nguy hiểm bởi tại huyết hư hay là ăn không tiêu mà sanh ra.

Thuốc tuồn nầy trị các chứng bịnh :

NƯỚC DÃI, ĂN KHÔNG TIÊU, NẶNG BAO TỬ, CHÓNG MẶT, KHÔNG THƯ THỚI.

BÁN TẠI: Nhà ông Lương-y DEHAUT, 147, Faubg. St-Denis Paris, cùng khắp trong mấy tiệm thuốc.

NHÀ BÁ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÉS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu.

Trị bệnh mắt máu, khí huyết suy-yếu, thân-thể mỏi-mệt, gầy-còm, hay vì kém huyết sinh ra rào phổi làm cho hay ho vật uống thuốc này rất dễ, vì có mùi thơm không có lợm bao giờ !

Bài thuốc này có hội-đồng các quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.

Ấy là :

Thuốc nước bổ huyết MÁU BỒ

TONG-YUNE-TAI VING-KY

49, Phố hàng Ngang, Hanoi

Kính mới sang và bán hạ giá

Bản-hiệu mới tiếp được bản Pháp và bản Mỹ gởi sang các thứ kính nhất đẹp, vững-chắc, bán nhất hạ giá xin kể vài thứ như sau này :

Kính gọng vàng 12 karats cho mắt, (kiểu lớn) mỗi đôi. . . . . 2$80

Kính gọng vàng 12 karats cho mắt, (kiểu nhỏ) mỗi đôi. . . . . 2$80

Kính gọng bạo vàng cho mắt, mỗi đôi. . 1$50

Kính gọng đồi mồi cho mắt và cho mẫu, mỗi đôi. . . . . 0$80

Xin mời các ngài đến chiếu cố cho chúng tôi xin lấy làm cảm ơn lắm lắm. 2110

RƯỢU NHO J. K. WATSON

Là một thứ thuốc bổ mạnh nhất, cái phép chế thuốc này khảo-cứu đã lâu năm, và cái cách làm, lại tinh-vi cẩn-thận, nên thuốc này là một thứ bổ mạnh nhất.

Những khi cơ-thể cần dùng phải bổ dưỡng rất mạnh, thì dùng thuốc này chắc và nhậy lắm.

Bệnh huyết suy, bệnh gân yếu, bệnh ghip, bệnh sốt rét rừng, v. v.

Uống một cốc nhỏ (liqueur) hai . ươi phút trước hai bữa ăn chính.

Giá bán : 2$50 một litre

Hiệu Bào-chế E. CHASSAGNE

59, phố Paul-Bert, Hanoi

THUẬN-THÀNH

BOTTIER — CRAPELIER

HANOI — 7, Rue des Cuirs, 7 — HANOI

Bản-hiệu mới in xong Catalogue 1924, nhiều kiểu đẹp, xin mời các Quí-khách chiếu-cố.

Chủ-hiệu : NGUYỄN-TIẾN-HÀM kính-mới

PHẢI LÀM SAO

những người YẾU ĐUỐI, MỎN MỎI

những người mà PHỔI và CUỘN PHỔI YẾU !

Dùng **VỊ TRÙ' TRÙNG ĐỘC** và **BỔ** là

La SOLUTION PAUTAUBERGE

có vị CRÉOSOTE và vị BỔ là CHLORHYDRO-PHOSPHATE de CHAUX

Uống vô hại ti, hiệu nghiệm về **CẢM-HO** lâu năm ho TỨC NGỰC đau KHIẾU XƯƠNG, GẦY GÒ. Ăn NGON có SỨC, hết đàm và ngứa

HO LAO

L. PAUTAUBERGE, 16, Rue de Constantinople, PARIS, et toutes Pharmacies.

Mới đến các mẫu mũ đội mùa rét

NAM 1924-25

Có hơn **50** kiểu mũ mới khá nhau, thật đẹp và thật tốt, các ngài nên lại xem ngay mà chọn, vì là một dịp ít có, chớ nên để chậm mà hết mất.

CHAPEAUX DE FEUTRE { POILS / LAINES / VELOURS

CASQUETTES FANTAISIES POUR TOUS SPORTS

CASQUETTES CHAUFFEURS

BÉRETS MATELOTS ET ENFANTS.

PARAPLUIES POUR HOMMES.

HAI-CHINH

FABRIQUE DE CASQUES INSOLAIRE EN LIEGE

74-76, Rue du Pont en-Bois, 74-76

HANOI

2642

ŒNO KOLA COCA

RƯỢU BỔ

J. BLANC *(đệ nhất hạng báo-chế)*

Ông **L. BLANC** *(người nối-nghiệp)*

HANOI (Bắc-kỳ)

chế ra

Giá bán **2$40** một lít

Một ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống một cốc con

每晚食畫眠症吞症沒喉龍欺映晨

Bán tại: Hiệu Bào-chế **J. BLANC**

31, phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) Hanoi

ATOPHAN-CRUET

THUỐC ATOPHAN-CRUET

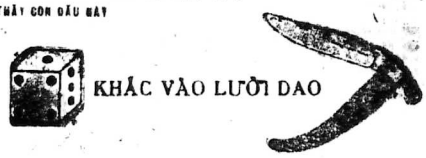
(1 một vị tinh nhẹ không có pha chế nhiều mấy hoàn 0,50 cg. (uống từ 3 đến 8 hoàn trong 24 giờ)

TRỪ CÁC BỆNH ĐAU LẮT-LÉO VÀ GẮN CỐT

THUỐC PHÁP — Trữ tại: 6, Rue de Pas-de-la-Mule, PARIS — Ở PHÁP QUỐC LẠI

Cũng có bán tại: Hanoi, Bd. CHASSAGNE, Phnom-Penh, Saigon, L. BOURGEOIGNON, Phnom-Penh, và các hiệu bào-chế khác.

CÓ THẤY CON DẤU NÀY

KHẮC VÀO LƯỠI DAO

thì mới là hạng tốt, mà dùng nó thì thực là bền

PACIOD Frères & Cie LYON

2056

NÊN LẠI HIỆU QUEN !

Hiệu chúng tôi làm khăn xếp đã lâu năm vẫn được nhiều quí-khách tin dùng, nên phải một ngày một gắng sức làm cho được vừa ý quí-khách.

Khăn bản-hiệu làm bằng lượt và nhiều thứ tây ; vải lót trong khăn đã có riêng một thứ vải lót hơn các thứ vải sơn. Vậy bản-hiệu có nhời kính cáo để quí-khách muốn dùng xin quá bộ lại xem, hoặc đo đầu cho đúng bằng cái giấy bỏ vào trong thư gửi cho bản-hiệu. Hàng xin gửi tiền-bạc giao-ngân.

LAN-PHƯƠNG *N° 79, Rue de la Soie, Hanoi* 2110

CÁC NGÀI CÓ THỂ ĐƯỢC

MỘT TRIỆU

HOẶC 500.000, HOẶC 200.000, HOẶC 100.000 QUAN

Muốn được một số tiền lớn, nên mua một cái vé

CRÉDIT NATIONAL 1920

Các mua vé là giá 20 quan, vào tài đồng lãi 25 tháng mỗi tháng 1 quan. Nếp tiền lần lần được ngay rút vé, vẫn mình có quyền xổ-hưu, hễ vé trúng số thì được cả tiền. Mình chỉ cần khó đành đến một tí, thật hẳn như không ngờ đến, mà số được đến cả mười ra, lại được cả quyền tiền-thu một cái vé rất quý có sinh-lợi-tức.

Về Crédit National, mỗi năm tính kỳ độ cuộc rút số là 1er Janvier, 1er Février, 1er Avril, 1er Mai, 1er Juillet, 1er Août, 1er Octobre, 1er Novembre.

Mỗi lần rút số có :

1 lô.	MỘT TRIỆU
1 lô.	500.000 quan
2 lô.	200.000 quan
3 lô.	100.000 quan
6 lô.	50.000 quan

Tiền rút số làm kỳ trong một năm cộng là 20 triệu quan

Như thế rất số cũng để trang làm

Muốn dự các cuộc rút số kỳ, nên gởi 20 quan cho ông chủ-chiếm nhà :

BANQUE NOUVELLE, 8, Rue Papère, MARSEILLE (France) R. C. 6576

Việc bán vé này theo như bản luật ngày 13 Mars 1906, các nhà mua vé cũng đã điều chắc chắn.

Với **10** quan, sẽ được

100.000 quan

Muốn như vậy, nên mua một phiếu

CRÉDIT FONCIER 1912

Lần mua phiếu phải giả 10 quan, sau mỗi tháng đóng 30 quan.

Nếp tiền lần đầu, lần được quyền xổ-hưu cả vé, và hễ vé trúng số được thu cả tiền.

Mỗi tháng cứ ngày 22 thì rút số — Nghĩa là mỗi năm 12 lần rút số

Nếp tiền lần đầu được ngay cái vé số, và được dự rút cả các cuộc số số cho đến khi vé trúng số mới thôi. Cho về *Crédit Foncier de France* được 3 % lợi-tức.

MỖI LẦN RÚT SỐ, CÓ :

1 lô.	100.000 quan	12 lô	1.000 quan
1 lô.	10.000 quan	100 lô	500 quan

Gởi danh-hiệu và số tiền nếp kỳ thứ nhất là 10 quan

cho Comptoir Colonial de Crédit à Marseille, 126, Boulevard Périer